

фізична особа підприємець
Сисоєв Володимир Валерійович
кваліфікаційний сертифікат Серія АА № 002929

МІСТОБУДІВНА ДОКУМЕНТАЦІЯ

Том 3

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

РОЗДІЛ:
ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНІЧНІ ЗАХОДИ
ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ (ЦИВІЛЬНОЇ ОБОРОНИ)
НА ОСОБЛИВИЙ ПЕРІОД

у складі містобудівної документації
ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПЛАН
селища міського типу
Арбузинка
Арбузинського району
Миколаївської області

Миколаїв 2018

СКЛАД РОЗДІЛУ ПРОЕКТА:

№ тома	Позначення:	Найменування:	Прим.
	Вихідні дані		
Том 3	01-09-18 ГП- ІТЗ	Пояснювальна записка РОЗДІЛ: Інженерно-технічні заходи цивільного захисту на особливий період	
	01-09-18 ГП- ІТЗ	Креслення: Інженерно-технічні заходи цивільного захисту на особливий період	
	01-09-18 ГП- ІТЗ	Креслення: Схема зонування за вимогами цивільного захисту	
	Додатки	Завдання на розроблення розділу Інженерно-технічні заходи цивільного захисту на особливий період	

ЗМІСТ ПОЯСНЮВАЛЬНОЇ ЗАПИСКИ РОЗДІЛУ ІТЗ ЦЗ НА ОСОБЛИВИЙ ПЕРІОД:

Найменування	Ст.
Титульний аркуш	1
<u>СКЛАД РОЗДІЛУ ПРОЕКТА ІТЗ ЦЗ (ЦО)</u>	2
<u>ЗМІСТ ПОЯСНЮВАЛЬНОЇ ЗАПИСКИ РОЗДІЛУ ІТЗ ЦЗ (ЦО)</u>	3
<u>АВТОРСЬКІ ПРАВА, ВІДОМОСТІ ПРО УЧАСНИКІВ РОЗРОБКИ РОЗДІЛУ</u>	4
ВСТУП	7
Розділ 2. Вихідні дані.	10
2.1 Загальні відомості.	10
2.2 Характеристика об'єктів господарювання	12
Розділ 3. Зонування території смт. Арбузинка на особливий період	13
Розділ 4. Планувальна організація території смт. Арбузинка як містобудівний засіб вирішення завдань евакуації населення на особливий період	13
4.1 Аналіз планувальної структури смт. Арбузинка	13
4.2. Визначення магістралей сталого функціонування	15
4.4. Обмеження, які можуть створюватись на території смт. Арбузинка щодо безпечного проведення евакуаційних заходів	16
Розділ 5. Містобудівне моделювання небезпек на території смт. Арбузинка	16
Розділ 6. Забезпечення захисними спорудами цивільного захисту працівників суб'єктів господарювання та населення смт. Арбузинка	16
6.1 Аналіз існуючих захисних споруд	16
6.2 Розрахунок потреби захисних споруд цивільного захисту	17
Розділ 7. Пропозиції щодо евакуаційних заходів у межах смт. Арбузинка на особливий період	21
7.1 Загальні положення	21
7.2 Основні пропозиції щодо організації евакуаційних заходів населення смт. Арбузинка	22
Розділ 8. Забезпечення оповіщення населення	23
Розділ 9. Забезпечення сталого функціонування інженерно-транспортної інфраструктури смт. Арбузинка на особливий період	25
Розділ 10. Гідротехнічні заходи на особливий період	25
Розділ 11. Основні техніко-економічні показники розділу ІТЗ ЦЗ	25

ГРАФІЧНІ МАТЕРІАЛИ :

Арк.	Найменування
3.1	Інженерно-технічні заходи цивільного захисту на особливий період М 1 : 10000
3.2	Схема зонування за вимогами цивільного захисту

ВІДОМОСТІ ПРО УЧАСНИКІВ РОЗДІЛУ ІТЗ ЦЗ (ЦО) ПРОЕКТУ:

<i>Розділ проекту</i>	<i>Прізвище</i>	<i>Посада</i>	<i>Підпис</i>
Пояснювальна записка	Сисоєв В. В.	ГАП	
Проектні рішення та графічні матеріали	Сисоєв В. В. Сія О. В.	ГАП Архітектор	

АВТОРСЬКІ ПРАВА

Авторський колектив передає замовнику дану документацію, але не передає авторські права на неї.

Усі ідеї, які представлені в цьому розділі містобудівної документації у вигляді:

малюнків, схем, креслень, опису та інше, є власністю авторського колективу проекту.

ГАРАНТІЙНИЙ ЗАПИС

РОЗДІЛ ІНЖЕНЕРНО-ТЕХНІЧНІ ЗАХОДИ ЦІВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ (ЦІВІЛЬНОЇ ОБОРОНИ) НА ОСОБЛИВИЙ ПЕРІОД (далі - розділ ІТЗ ЦЗ (ЦО) містобудівної документації **«Генеральний план селища міського типу Арбузинка Арбузинського району Миколаївської області»** виконаний відповідно з вимогами Конституції України, законів України, інших нормативно-правових актів з питань використання території, з діючими нормами ДБН.

При розробці розділу ІТЗ ЦЗ (ЦО) враховані вимоги наступних нормативних документів:

- Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності»;
- Закон України «Про Генеральну схему планування території України»;
- Земельний кодекс України;
- Кодекс цивільного захисту України;
- постанова Кабінету Міністрів України від 29 серпня 2002 року №1291 «Про забезпечення реалізації Закону України «Про Генеральну схему планування території України»;
- постанова Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2017 року №733 «Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного захисту»;
- постанова Кабінету Міністрів України від 10 березня 2017 р. № 138 «Деякі питання використання захисних споруд цивільного захисту»;
- постанова Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2013 р. № 841 «Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій»;
- постанова Кабінету Міністрів України від 14 серпня 2013 р. № 581 «Про затвердження Порядку здійснення компенсації вартості послуг і розміру фактичних (понесених) витрат суб'єкту господарювання та громадянину, транспортні засоби яких залучені для вивезення населення із зони надзвичайної ситуації, районів можливих бойових дій, та внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України»;
- постанова Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2002 р. № 1200 «Порядок забезпечення населення і працівників формувань та спеціалізованих служб цивільного захисту засобами індивідуального захисту, приладами радіаційної та хімічної розвідки, дозиметричного і хімічного контролю»;
- наказ МВС України 10.07.2017р. № 579 «Про затвердження методики планування заходів евакуації»;
- ДБН 360-92** Містобудування. Планування і забудова міських і сільських поселень;
- ДБН Б.2.4-1-94 Планування і забудова сільських поселень;
- ДБН В.1.2.-4-2006 Інженерно-технічні заходи цивільного захисту (цивільної оборони);

- ДБН Б.1.1-5:2007 Друга частина. Склад, зміст, порядок розроблення погодження та затвердження розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту (цивільної оборони) на мирний час у містобудівній документації;
- ДСТУ-Н Б Б.1.1-20:2013 Настанова з виконання розділу інженерно-технічних заходів цивільного захисту (цивільної оборони) у містобудівній документації на особливий період;
- ДБН В 2.2.5-97 Будинки і споруди. Захисні споруди цивільного оборони;
- додаток 1 до ДБН В 2.2.5-97 Будинки і споруди. Захисні споруди цивільного оборони;
- ДБН В.2.5-64-2012 Внутрішній водопровід та каналізація. Частина I. Проектування. Частина II. Будівництво;
- ДБН В.2.5-74-2013 Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування;
- ДБН В.2.5-56:2014 Системи протипожежного захисту;
- ДСТУ Б В.2.5-38:2008 Улаштування блискавкозахисту будівель і споруд;
- Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів, затверджених наказом МОЗ України від 19.06.1996 № 173.

У випадках, коли в умовах, що склалися, немає можливості реалізувати вимоги перелічених документів, проектні пропозиції в частині цих відхилень додатково узгоджуються з органами державного нагляду, в компетенції яких знаходяться схвалювані рішення.

Головний архітектор проекту:

Сисоєв В. В.

1. ВСТУП.

Розділ ІТЗ ЦЗ (ЦО) в складі проектної документації «Генеральний план селища міського типу Арбузинка, Арбузинського району Миколаївської області» виконаний на вимогу ДБН Б.1.1-15:2012 «Склад та зміст генерального плану населеного пункту».

Головне завдання розділу ІТЗ ЦЗ (ЦО) при розробленні генерального плану полягає у раціональному використанні планувальної та просторової організації смт. Арбузинка щодо захисту його населення у особливий період, зокрема, у забезпеченні:

- безперешкодного транспортування (переміщення) населення з метою евакуації у безпечні райони;
- транспортного зв'язку поміж зонами евакуації та розміщення;
- укриття населення в межах смт. Арбузинка у захисних спорудах цивільного захисту в особливий період з можливістю комплексного освоєння підземного простору (подвійного використання) селища;
- районів розміщення евакуйованого населення у заміській зоні необхідним інженерним обладнанням, зокрема, мережами та спорудами водопроводу, каналізації, газопостачання, електропостачання, теплопостачання, та іншими інженерними комунікаціями, а також за необхідності протирадіаційними укриттями;
- проведення необхідних заходів з інженерної підготовки та благоустрою території смт. Арбузинка, які спрямовані зниження факторів ураження.

Пояснювальна записка розділу ІТЗ ЦЗ (ЦО) на особливий період містить наступну інформацію:

- основні показники розділу ІТЗ ЦЗ (ЦО);
- характеристику об'єктів господарювання;
- зонування території смт. Арбузинка на особливий період;
- планувальну організацію території смт. Арбузинка як містобудівний засіб вирішення завдань евакуації населення на особливий період;
- визначення магістралей сталого функціонування;
- обмеження, які можуть створюватись техногенно небезпечними об'єктами на території смт. Арбузинка щодо безпечного проведення евакуаційних заходів;
- забезпечення захисними спорудами цивільного захисту працівників суб'єктів господарювання та населення смт. Арбузинка;
- пропозиції щодо евакуаційних заходів на особливий період;
- заходи щодо забезпечення функціонування на особливий період систем водопостачання, водовідведення, електропостачання, проводового мовлення, телефонізації та телеінформаційного забезпечення, газопостачання, теплопостачання (інформація про магістральні інженерні мережі та головні споруди водопостачання, електро- та газопостачання);
- гідротехнічні заходи, зокрема, заходи захисту від можливого затоплення та підтоплення;
- основні протипожежні заходи в умовах особливого періоду;
- заходи забезпечення оповіщення населення при НС.

У графічній частині зазначені:

- житлові райони, виробничі зони (райони);
- підтоплювані території;
- система вулиць та доріг, в тому числі магістралі сталого функціонування;
- основні об'єкти транспортної інфраструктури (мости, дамби, вокзали, магістральні інженерні мережі та головні споруди, електро-, газопостачання);
- чисельність населення, що розміщується в захисних спорудах цивільного захисту.

Місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування в межах своїх повноважень керуються рішеннями розділу ІТЗ ЦЗ (ЦО) з метою

ефективного захисту населення і територій під час виникнення та ліквідації надзвичайних ситуацій та дії їх наслідків в особливий період із врахуванням заходів, що передбачені на мирний час.

Реалізація заходів, визначених розділом ІТЗ ЦЗ (ЦО), щодо забезпечення захисту населення та підвищення стійкості смт. Арбузинка до впливу небезпечних факторів, має здійснюватись поетапно та завчасно.

Аналіз сучасного стану реалізації ІТЗ ЦЗ (ЦО) здійснюється один раз на три роки станом на 1 січня наступного за останнім роком (за окремою договірною документацією).

Згідно з п. 9.2 ДСТУ Н.Б.Б.1.1-20:2013 для виконання розділу ІТЗ ЦЗ у складі генерального плану малого міста, селища міського типу, сільського населеного пункту, які не віднесено до відповідної групи з цивільної оборони, розробляються всі складові розділу ІТЗ ЦЗ за вимогами мирного часу, окрім забезпечення ПРУ працюючих і усього населення та, при необхідності, евакуйованого населення на особливий період.

Для виконання розділу як вихідні дані використовуються графічні та текстові матеріали проекту генерального плану населеного пункту. Проект генерального плану розроблений на основі договору № 1-5-18 від ____ 2018 р. та договору № 11-5-18 від ____ 2018 р. з додатками, що включають завдання на розробку містобудівної документації; вихідних даних, наданих Арбузинською селищною радою;

Листа від ОДА Миколаївської області (на лист № 2202/14/17 від 22.12.2017 р.) «Щодо визначення державних та регіональних інтересів під час розроблення генерального плану смт Арбузинка, Арбузинського р-ну Миколаївської області»; натурних обстежень та інших даних.

В якості підоснови проекту використано актуальну картографо-геодезичну підоснову М 1:2000, виготовлену підприємством ТОВ «АРХІЗЕМ» на замовлення Арбузинської селищної ради в 2018 р.

В якості вихідних даних надано:

1. схема землекористування (проект нормативно-грошової оцінки території);
2. топогеодезичну підоснову М 1:2000;
3. дані щодо динаміки зміни населення;
4. дані щодо наявності трудових ресурсів;
5. дані щодо наявності житлового фонду;
6. дані щодо інженерного забезпечення території смт;
7. дані щодо стану вулично-дорожньої мережі;
8. дані щодо культурного, соціально-побутового обслуговування населення;
9. дані про стан і розвиток мережі медичних закладів;
 - дані про стан освітніх шкільних, дошкільних та позашкільних закладів;
 - дані про стан промисловості, підприємництва та наявності робочих місць;
 - дані про стан цивільного захисту населення.

В проекті враховані рішення раніш розробленої містобудівної документації:

Генеральна схема планування території України;

Схема планування території Миколаївської області (розроблена “ДІПРОМІСТО” , м. Київ, в 2017 р.).

2 Вихідні дані.

2.1 Загальні відомості.

Географічне розташування та основні дані.

Селище міського типу Арбузинка — центр Арбузинського району Миколаївської області та центр Арбузинської селищної ради (якій підпорядковані також н. п. Вишневе і Полянка) - розташовано в північно-західній частині Миколаївської області, на півдні України в басейні нижньої течії ріки **Південний Буг** та її лівого притоку — річки **Арбузинка**.

Поселення розміщено на двох берегах річки Арбузинка, що тече з південного заходу на південний схід, та поділяє селище на дві, приблизно рівні за площею, частини.

Територія населеного пункту не входить в приміську зону жодного міста з населенням понад 100 тис. населення. Утворює агломерацію з селищем Кавуни, що розташовано в 4 км на захід від смт Арбузинка.

Селище Арбузинка знаходиться на відстані 4 км від залізничної станції Кавуни та на відстані автошляхами 131 км від обласного центру - міста Миколаєва.

На південному заході, в 18 км від районного центру, розташовано місто обласного підпорядкування Южноукраїнськ та Південно-українська Атомна Електростанція. Ташлицьке водосховище — в 8 км на захід від смт Арбузинка.

Географічні координати: 47 град. 54' 24" пн. ш.; 31 град. 18' 47" сх. д.

Річка Арбузинка є малою річкою, з довжиною 51 км, та басейном (площею водозбору) 384 км. м. Заплава ріки, в межах н. п., складає від 50 до 200 м. В окремі роки частина заплави затоплюється паводковими водами.

Рівень ґрунтових вод — досить високий — менше 3 м від поверхні ґрунтів. Рельєф території н. п. - хвилястий, особливо в правобережній частині. Висотна відмітка центру більше 110 м над рівнем моря.

Небезпечні геологічні процеси на території н. п. — в цілому - відсутні.

Площа смт Арбузинка складає 1082 га.

Згідно даних нормативно-грошової оцінки, площа населеного пункту 963,20 га. Наявне населення смт Арбузинка на 2018 рік складає 6375 чоловік.

Характеристика природно-кліматичних, інженерно-геологічних умов.

За особливістю природних умов територія селища Арбузинка належить до степової зони. Клімат помірно-континентальний з м'якою малосніжною зимою і спекотним посушливим літом.

Пересічна температура січня: -4,8 град. С, липня: +21,4 град. С., середня річна температура +8,5 град. С

Річна кількість опадів коливається в межах 400 – 450 мм. Висота снігового покриву 9 – 11 см. (сніговий покрив нестійкий – переважно в січні та лютому). Річка Арбузинка та інші водойми взимку регулярно замерзають (льодовий панцир – нестійкий, толщ. Від 5см до 30см). По природно-кліматичним ознакам територія, на якій міститься населений пункт – відноситься до III Б кліматичної зони.

У геоморфологічному відношенні територія смт Арбузинка розташована в межах південної частини Волино-Подільської височини. Місцями на схилах спостерігаються незначні за площею виходи гранітів. На правому схилі до ріки Арбузинка сформувались ґрунти: в основному, звичайні чорноземи середньогумусні середньозмиті на лесах, на лівому слабопологому схилі — чорноземи звичайні слабозмиті, на більш крутих ділянках - середньозмиті та сильноозмиті на лесах.

В сейсмічному відношенні відповідно до карти „В” ДБН В.1.1 - 12/2014 "Будівництво в сейсмічних районах України" для проектування та будівництва об'єктів і будівель підвищеного рівня відповідальності, що мають коефіцієнт надійності не менш 1,1 у відповідності з ГОСТ 27751-88, пошкодження або руйнування яких під впливом землетрусу може призвести до надзвичайних ситуацій регіонального рівня, територія смт. Арбузинка відноситься до сейсмічної зони (6

балів) та „С” для особливо відповідальних об’єктів і споруд, що мають коефіцієнт надійності за відповідальністю не менш ніж 1,2 у відповідності з ГОСТ 27751-88, пошкодження або руйнування яких під впливом землетрусу може призвести до надзвичайних ситуацій державного рівня, територія населеного пункту відноситься до сейсмічних зон (7 балів).

Містобудівна характеристика території населеного пункту.

Селище міського типу Арбузинка — центр Арбузинського району Миколаївській області та центр Арбузинської селищної ради (якій підпорядковані також н. п. Вишневе і Полянка) - розташовано в північно-західній частині Миколаївської області на півдні України в басейні нижньої течії ріки **Південний Буг** та її лівого притоку – річки **Арбузинка**.

Селище розташовано на обох берегах річки Арбузинка, що тече з південного заходу на південний схід, та поділяє селище на дві, приблизно рівні за площею, частини — які можливо вважати **житловими районами** населеного пункту (умовно відокремлені економіко-планувальні зони), що історично сформовані.

Смт Арбузинка утворює агломерацію з селищем Кавуни — західні околиці Арбузинки, фактично, змикаються зі східною частиною Кавунів. Згідно проекту попереднього **генерального плану** (ДІПРОМІСТО, м. Київ, 1978 р.) було передбачено приєднання с. Кавуни до смт Арбузинка. Але ці плани не були реалізовані. Зараз територія селища Кавуни — окрема селищна рада.

В майбутньому доцільно об’єднання цих населених пунктів. Наявне населення смт Арбузинка на 2018 рік складає 6375 чоловік. Площа смт Арбузинка складає, за даними селищної ради, 1082 га. Згідно даних нормативно-грошової оцінки, площа населеного пункту 963,20 га.

Основною структурно-планувальною одиницею населеного пункту є житлові квартали з одно-двоповерховою забудовою переважно садибного типу (домогосподарства). Присадибні ділянки доволі великі (0,15 — 0,25 га). Забудова вздовж вулиць досить щільна, але всередині житлових кварталів практично відсутні споруди та будівлі, та територія використовується переважно для садівництва та під присадибні городи.

Крім садибної забудови, в центрі селища існують чотири **житлові групи** багатоквартирних багатоповерхових житлових будинків (2 п'ятиповерхових та 10 двоповерхових).

Громадський центр сформувався в лівобережній частині селища, на перетині вул. Центральна і вул. Шевченка з провулками Каштановий і Торговий. В центрі розташовані адміністративні будівлі селищної ради, державної районної адміністрації, адмінбудівлі служб району, районного суду, правоохоронних органів, інших установ. Також в центрі є районна лікарня (2-4 поверхові будівлі).

Планувальна та об’ємно-просторова композиція громадського центру селища сформована, переважно, в радянські часи — в 60-80 роках ХХ сторіччя.

Композиційним центром є бульвар з алеєю по вул. Центральна, головна вісь якого замикається триповерховою адмінбудівлею Держрайадміністрації. Вздовж бульвару розташовані двоповерхові житлові будинки та громадські будівлі. На перетині з провулком Торговим сформована площа, яка обмежена торгівельними, громадськими, адміністративними будівлями.

До центрального бульвару примикають Центральний парк (з меморіалом на честь воїнів загиблих у ВВВ — пам'ятка історії, та інші пам'ятні знаки). Поблизу розташовані центральний стадіон “Колос”, районний Будинок Культури, будинок творчості школярів, бібліотеки (районна центральна та районна дитяча), освітні заклади (ЗОШ №2, ДЮСШ, НВК “Пролісок” - з дитячим садком та ЗОШ початкових класів) центральний ринок, районна лікарня, автостанція, будівлі пошти та “Укртелекому”, фінансові установи - “Приватбанк”, банк “АВАЛЬ”, торгівельні

заклади — магазини та торгівельні ряди, заклади громадського харчування. Неподалік від центру розташовані Аграрний професійний ліцей, будинок престарілих з реабілітаційним центром, пожежне депо на 2 автомобіля.

Три житлові групи багатоквартирних багатоповерхових житлових будинків також сконцентровані біля загально-селищного центру. Подалі від центральної частини селища — розташована, переважно, пересічна для населеного пункту садибна малоповерхова забудова.

Правобережна частина селища Арбузинка відокремлена від лівобережної річкою Арбузинка, але має гарний зв'язок в центральній частині поселення - провулок Каштановий пролягає через греблю з мостом; також греблі з мостами є в північній та південній частині селища.

Головними вулицями правобережного району є вул. Учителська, вул. Ольжича, провулок Константинівський, провулок Каштановий. Біля перетину цих артерій сформувався невеличкий центр правобережжя селища. Цей центр прив'язано до житлової групи багатоквартирних багатоповерхових будинків (1 п'ятиповерховий та 3 двоповерхових) з супутніми торгівельними закладами та допоміжними будівлями. Поблизу розміщено діюче підприємство - **харчо-смакова фабрика** (яка спеціалізується на рослинній олії). Поруч розташовано освітній заклад ЗОШ № 1, та повноцінний спортмайданчик.

Також, у лівобережному районі розташовано по вул. Набережна Арбузинський сільський клуб № 2 з бібліотекою. Через лівий берег Арбузинки здійснюється важливіше зовнішнє сполучення автотранспортом у напрямку залізничної станції Кавуни, та далі — у напрямку до автотраси Н-24 Миколаїв-Вознесенськ-Ульянівка та далі на Київ.

Місцем відпочинку громадян є Центральний парк, сквери та бульвар смт Арбузинка, а також ставки-водосховища на річці Арбузинка, та особливо, на її лівій притоці (в балці "Козиная"), що розташовані вище сільбищної частини поселення.

Кількість квартир в багатоквартирній житловій забудові смт Арбузинка складає 454 одиниць. Площа квартир, загалом, орієнтовно: 18 200 м.кв.

Кількість домогосподарств в смт Арбузинка складає 2900 одиниць. Площа присадибних ділянок, загалом: 379,79 га.

Площа садибних малоповерхових житлових будинків, орієнтовно: 348 000 м.кв.

Вулично-дорожня мережа має тверде покриття. Налаштовано обслуговування громадян автобусами та маршрутними таксі. Загальна довжина протягу маршруту місцевого пасажирського автотранспорту складає 18 км. Є автобусний зв'язок смт Арбузинка з населеними пунктами району, з обласним центром — містом Миколаєвом, з містами Южноукраїнськ, Вознесенськ, Первомайськ та з іншими.

2.2 Характеристика об'єктів господарювання.

Згідно завдання на проектування розділу ІТЗ ЦЗ (ЦО) серед об'єктів господарської діяльності, які знаходяться на території села, знаходяться 3 потенційно небезпечні об'єкти:

ПНО-05.48.2006.0010122, ФОП Дроздов І.М. Миколаївська область, Арбузинський район, смт. Арбузинка, вул. Хліборобна, 2а;

ПНО-05.48.2006.0010075, ПП «Форсаж-Л», Миколаївська область, Арбузинський район, смт. Арбузинка, пров. Константинівський, 2а;

ПНО-05.48.2016.0028244, ФОП Кіляр В.В., Миколаївська область, Арбузинський район, смт. Арбузинка, вул. Шевченка, 208

З яких, ФОП Дроздов І.М., Миколаївська область, Арбузинський район, смт. Арбузинка, вул. Хліборобна, 2а є об'єктом підвищеної небезпеки.

Хімічно небезпечні об'єкти відсутні.

Генеральним планом не передбачено будівництво на території смт. Арбузинка об'єктів, які мають небезпечні хімічні речовини, вибухові речовини, радіаційні речовини, складів паливо-мастильних матеріалів.

3. Зонування території смт. Арбузинка на особливий період.

Виконання розділу ІТЗ ЦЗ (ЦО) на особливий період починається з визначення зон за вимогами цивільного захисту від найближчих міст, що віднесені до відповідних груп з цивільної оборони, а також від населених пунктів, що не віднесені до відповідних груп з цивільної оборони, але мають об'єкт чи об'єкти особливої важливості.

Відповідно до завдання на розроблення розділу ІТЗ ЦЗ смт. Арбузинка не віднесено до груп з цивільного захисту. На території селища розташований 1 об'єкт, який віднесений до категорії з цивільного захисту СЛД № 6 РЦТ № 622, смт. Арбузинка, вул. Леніна, 90.

В зв'язку з відсутністю розділу ІТЗ ЦЗ (ЦО) та зонування за вимогами цивільного захисту у складі схем планування території Арбузинського району та Миколаївської області у складі розділу ІТЗ ЦЗ (ЦО) генерального плану виконано схему зонування прилеглої території від найближчих міст, що віднесені до відповідних груп з цивільної оборони, а також від населених пунктів, що не віднесені до відповідних груп з цивільної оборони, але мають об'єкт чи об'єкти особливої важливості, АЕС, впливових хімічно небезпечних об'єктів, водосховищ, яка наведена у складі графічних матеріалів розділу ІТЗ ЦЗ (ЦО).

За результатами зонування в особливий період визначено, що територія смт. Арбузинка потрапляє до:

- зони можливого небезпечного радіоактивного забруднення ВП "Южноукраїнська АЕС" НАЕК "Енергоатом";
- зони можливого небезпечного радіоактивного забруднення м. Южноукраїнськ;
- зони можливого сильного радіоактивного забруднення міст Миколаїв, Первомайськ;
- першої та другої зон можливого хімічного забруднення від магістралей залізниць (дані зони не розглядається як зона можливого хімічного забруднення ХНО, та проведення евакуаційних заходів, так як згідно з розділом 3 ДБН Б.1.1-5:2007, Методикою прогнозування наслідків виливу (викиду) небезпечних хімічних речовин при аваріях на промислових об'єктах і транспорті, затвердженої наказом МНС, Мінагрополітики, Мінекономіки, Мінекології від 27.02.2001 № 73/82/64/122 , залізниці не належать до хімічно-небезпечних об'єктів).

На особливий період безпечними районами визначаються території, які знаходяться у 100 - км зоні можливого сильного радіоактивного забруднення, але за межами 5-ти кілометрових зон впливу можливої хімічної небезпеки від хімічно небезпечних об'єктів у вигляді точкових та лінійних об'єктів, аміакопроводу і інших магістральних транспортних ліній, а також за межами зони впливу можливого катастрофічного затоплення.

Небезпечні зони та безпечні райони на території смт. Арбузинка та за його межами зазначені на схемі зонування.

4. Планувальна організація території смт. Арбузинка як містобудівний засіб вирішення завдань евакуації населення на особливий період.

4.1 Аналіз планувальної структури смт. Арбузинка.

Проект генерального плану смт Арбузинка, до якого входить план зонування території смт Арбузинка представляє наступну функціональну структуру населеного пункту з пропозиціями, що націлені на покращення стану селища в цілому містобудівними заходами:

Селище поділяється річкою Арбузинка на дві умовно-відокремлені частини - які є планувальними житловими районами поселення.

I планувальний житловий район (нумерація традиційна, згідно попередньої містобудівної документації) розташовано на правобережжі р. Арбузинка у західній частині селища. Умовно поділяється руслами струмків на три житлові групи. Центральна житлова група включає **центр планувального району** — на вісі провулка Констянтинівський.

Пропонується: продовжувати формування та удосконалення **центру планувального району**. Біля **ЗОШ № 1**, на території, що зараз зайнята городами, розмістити дошкільний заклад — **дитячий садок на 80 місць**. Вздовж вул. Набережна, біля вул. Учительська, сформувати сквер з озелененням та благоустроєм. Діючі кладовища — закрити для нових поховань.

Городи, що існують за західною околицею селища приєднати до населеного пункту, з подальшим використанням у якості території ОСГ та садибної житлової забудови, за потребою.

Комунально-складські та виробничі зони, території, що межують з селищем - **санірувати**, приєднати до населеного пункту та надати в оренду для підприємницької діяльності.

Територія та зона загально-селищного центру — займає центральну частину лівобережжя річки Арбузинка. Центр умовно обмежено: на півдні — провулком Травневий, на півночі — провулком Новий, та на сході — вул. Садова.

На цій території сконцентровані головні загальносільські громадські установи, медичні, освітні, культурні, торгівельні та інші важливіші заклади поселення. Значною мірою сформована структура.

II планувальний житловий район (нумерація традиційна, згідно попередньої містобудівної документації) розташовано на лівобережжі р. Арбузинка у східній частині селища. Умовно поділяється на три житлові групи. В центральній житловій групі, що в цілому співпадає з межами центру — сконцентровано більшість багатоквартирного житлового фонду у багатоповерхових будинках (вісім 2-поверхових та один 5-поверховий).

В смт Арбузинка, в цілому, достатній рівень соціально-побутового обслуговування населення.

З ціллю покращення інвестиційного клімату селища Арбузинка пропонується приєднати до меж населеного пункту **території виробничих зон і комунально-складських зон**, що безпосередньо межують з смт, з ціллю надання в оренду для підприємницької діяльності. Також, приєднати городи і частину територій ОСГ, для подальшого використання під садибну житлову забудову, або як ОСГ. Пропонується до території, що приєднуються, долучити територію птахофабрики з межуючими ділянками ОСГ.

На сході від селища існує територія де раніш було розташовано аеродром. Зараз ця ділянка безхозна — пропонується приєднати до меж селища — зарезервувати для майбутніх потреб як **зону транспорту**.

Садибна малоповерхова житлова забудова селища Арбузинка є доволі екстенсивною та малощільною. Території, що приєднуються до селища обмаль. Тому, крім формування нових кварталів житлової малоповерхової забудови за рахунок приєднання до селища території городів, перспективним шляхом є: поступова реконструкція кварталів садибної забудови, з ущільненням земельних ділянок та забудови в цілому.

Зони промислових та комунальних підприємств — що приєднуються до території смт Арбузинка — повинні бути обстежені, інвентаризовані залишки нерухомого майна, та запропоновані в оренду підприємцям та підприємствам для подальшого використання за призначенням.

Пропозиції щодо удосконалення та розвитку території.

Проектом генерального плану на розрахунковий період передбачено як збільшення території смт Арбузинка, за рахунок приєднання прилеглих до селища територій (територій городів, частково ОСГ, промислово-виробничих та

комунальних зон, та інше) так і більш ефективне та інтенсивне використання існуючої території.

Виділення функціональних зон дозволяє створити найкращі умови для праці, побуту, відпочинку сільського населення а також забезпечити завдання рятування населення у разі виникнення надзвичайних ситуацій містобудівними засобами.

Подальший розвиток **дорожно-вуличної та транспортної інфраструктури** смт Арбузинка стосується, в першу чергу, мережі автомобільних доріг та шляхів з твердим покриттям. Також, пропонується, утворення мережі велодоріжок, та пішохідних маршрутів (насамперед, в формуємих рекреаційних зонах відпочинку повздовж ставків на річці Арбузинка, та в балці “Козиная”).

Пропонується, згідно генплану, на розрахунковий період реконструювати та відновити автомобільне, велосипедне, та пішохідне сполучення між **житловими районами лівобережжя та правобережжя**.

Також, створення нових вулиць з твердим покриттям на територіях що приєднуються до населеного пункту. Пропонується поширювати мережу громадського внутрішньосельбищного автотранспорту — автобусних маршрутів, маршрутних таксі, таксі, та інших. Треба охопити громадським транспортом не тільки центральну частину, але і віддалені окраїни поселення.

Розвиток дорожньо-вуличної та транспортної інфраструктури селища сприятиме проведенню своєчасних та ефективних евакуаційних заходів у разі виникнення аварії на Южноукраїнській АЕС, інших локальних аварій на підприємствах та транспорті.

4.2. Визначення магістралей сталого функціонування.

В якості магістралей сталого функціонування визначаються:

- провулок Костянтинівський, частина вулиці Учительська (від пров. Костянтинівський до пров. Каштановий), пров. Каштановий, пров. Торговий (до вул. Хліборобна), вул. Хліборобна (автодорога Т1510);
- вул. Шевченка, пров. Новокрасненський.

Зазначені дороги забезпечують зв'язок селища з сусідніми районними центрами, м. Южноукраїнськ та іншими населеними пунктами району. Ці магістралі забезпечують сталий зв'язок між окремими частинами населеного пункту і можливість проведення повної або часткової евакуації у розрахунковий термін, що передбачає безперешкодний рух по ній автомобільного транспорту або піших колон на заміські дороги загального користування не менш ніж за двома напрямками.

У графічному викладенні система магістралей сталого функціонування на особливий період фіксується двома паралельними лініями до осі магістралі на відстані, яка відповідає найбільш оптимальному візуальному виявленню цієї системи на кресленні.

До магістралей сталого функціонування існує система вимог щодо розміщення потенційно небезпечних об'єктів і об'єктів підвищеної небезпеки. Для цього визначена зона обмежень завширшки 100,0 м по обидва боки від осі магістралі сталого функціонування. В цій зоні впродовж терміну дії генерального плану повинні застосовуватись безпечні технології, або вони повинні передбачатись до винесення до промислової зони.

Поряд з магістралями сталого функціонування розташовані:

ПНО-05.48.2006.0010122, ФОП Дроздов І.М. Миколаївська область, Арбузинський район, смт. Арбузинка, вул. Хліборобна, 2а;

ПНО-05.48.2006.0010075, ПП «Форсаж-Л», Миколаївська область, Арбузинський район, смт. Арбузинка, пров. Константинівський, 2а;

ПНО-05.48.2016.0028244, ФОП Кіляр В.В., Миколаївська область, Арбузинський район, смт. Арбузинка, вул. Шевченка, 208

Для здійснення евакуаційних заходів населення окрім магістралей сталого функціонування можуть використовуватись і інші дороги смт. Арбузинка.

4.3. Обмеження, які можуть створюватись на території смт. Арбузинка щодо безпечного проведення евакуаційних заходів.

Згідно з п. 7.2.3 ДСТУ Н Б.Б.1.1-20:2013 аналізуються обмеження, що створюються хімічно небезпечними об'єктами, які відрізняються найбільшою глибиною зони можливого хімічного забруднення, зоною можливого катастрофічного затоплення.

Згідно із завданням на проектування розділу ІТЗ ЦЗ (ЦО), на території смт. Арбузинка точкові хімічно небезпечні об'єкти відсутні. Однак, на територію населених пунктів поширюється:

перша та друга зони можливого хімічного забруднення від магістралей залізниць (дані зони не розглядаються як зона можливого хімічного забруднення ХНО, та проведення евакуаційних заходів, так як згідно з розділом 3 ДБН Б.1.1-5:2007, Методикою прогнозування наслідків виливу (викиду) небезпечних хімічних речовин при аваріях на промислових об'єктах і транспорті, затвердженої наказом МНС, Мінагрополітики, Мінекономіки, Мінекології від 27.02.2001 № 73/82/64/122 , залізниці не належать до хімічно-небезпечних об'єктів).

Зона можливого катастрофічного затоплення на територію населеного пункту не поширюється.

На територію смт. Арбузинка поширюється зона можливого небезпечного радіоактивного забруднення ВП "Южноукраїнська АЕС" НАЕК "Енергоатом", тому необхідно здійснювати планування і проведення евакуаційних заходів населення.

Поширення небезпечних зон на територію смт. Арбузинка наведено на схемі зонування.

Магістралі сталого функціонування смт. Арбузинка, визначені у розділі ІТЗ ЦЗ, забезпечують здійснення евакуації населення за відповідними напрямками, відповідно до поширення зон ураження, та виводять на основні дороги загального користування Арбузинського району.

5. Містобудівне моделювання небезпек на території смт. Арбузинка.

Містобудівне моделювання небезпек пов'язаних із впливом небезпечного хімічного забруднення від можливих надзвичайних ситуацій на точкових та лінійних хімічно небезпечних об'єктів не проводиться в зв'язку з відсутністю впливу даних об'єктів на територію смт. Арбузинка.

6. Забезпечення захисними спорудами цивільного захисту працівників суб'єктів господарювання та населення смт. Арбузинка.

6.1 Аналіз існуючих захисних споруд

Відповідно до завдання на розроблення розділу ІТЗ ЦЗ на території смт. Арбузинка знаходяться 15 протирадіаційних укриттів загальною ємкістю 3200 чол., а саме:

ПРУ № 52025, смт Арбузинка, вул.Центральна (Леніна), 100, Центральна районна аптека № 22, місткістю 100 чол., не готове до використання;

ПРУ № 52026 смт Арбузинка, вул. Центральна (Леніна), 88/1, Арбузинська центральна районна лікарня, місткістю 300 чол., готове до використання;

ПРУ № 52038, Арбузинка, вул. Садова, 47-а, 6-ДПРЧ ГУ ДСНС України в Миколаївській області, місткістю 20 чол., готове до використання;

ПРУ № 52010, смт Арбузинка, вул.Центральна (Леніна), 105а, Комунальне підприємство "Арбузинське житлово-комунальне підприємство", місткістю 400 чол., обмежено готове до використання;

ПРУ № 52011, смт Арбузинка, вул.Центральна (Леніна), 107а, Комунальне підприємство "Арбузинське житлово-комунальне підприємство", місткістю 400 чол., обмежено готове до використання;

ПРУ № 52012, смт Арбузинка, вул. Центральна (Леніна), 99а, Комунальне підприємство "Арбузинське житлово-комунальне підприємство", місткістю 400 чол., обмежено готове до використання;

ПРУ № 52019, смт Арбузинка пл. Центральна, 18, Адмінбудинок Арбузинська районна рада, місткістю 400 чол., не готове до використання;

ПРУ № 52027, смт Арбузинка, вул. Живанова, 109, Комунальне підприємство "Арбузинське житлово-комунальне підприємство", місткістю 200 чол., обмежено готове до використання;

ПРУ № 52029, смт Арбузинка, вул. Бондаренка, 1а, Комунальне підприємство "Арбузинське житлово-комунальне підприємство", місткістю 50 чол., обмежено готове до використання;

ПРУ № 52036 смт Арбузинка, вул. Живанова, 101-а Комунальне підприємство "Арбузинське житлово-комунальне підприємство", місткістю 80 чол., обмежено готове до використання;

ПРУ № 52022, смт Арбузинка вул. Садова, 80 а, Школа-сад, Арбузинська селищна рада, місткістю 200 чол., готове до використання;

ПРУ № 52023, смт Арбузинка, вул. Шевченка, 217/1, Арбузинський професійний аграрний ліцей, місткістю 500 чол., готове до використання;

ПРУ № 52034, смт Арбузинка, пр. Травневий (Майський), 18 а, Територіальний центр соціального обслуговування населення Арбузинського району, місткістю 40 чол., обмежено готове до використання;

ПРУ № 52030, смт Арбузинка, вул. Шевченка, 200, Арбузинський ВП БВП ГУНП у Миколаївській області, місткістю 50 чол., обмежено готове до використання;

ПРУ № 52006, смт Арбузинка, вул. Хліборобна, 2а, ТОВ "Росинка-Рос", місткістю 60 чол., обмежено готове до використання.

6.2 Розрахунок потреби захисних споруд цивільного захисту.

До захисних споруд цивільного захисту належать:

1) сховище - герметична споруда для захисту людей, в якій протягом певного часу створюються умови, що виключають вплив на них небезпечних факторів, які виникають внаслідок надзвичайної ситуації, воєнних (бойових) дій та терористичних актів;

2) протирадіаційне укриття - негерметична споруда для захисту людей, в якій створюються умови, що виключають вплив на них іонізуючого опромінення у разі радіоактивного забруднення місцевості;

3) швидкостпруджувана захисна споруда цивільного захисту - захисна споруда, що зводиться із спеціальних конструкцій за короткий час для захисту людей від дії засобів ураження в особливий період.

Для захисту людей від деяких факторів небезпеки, що виникають внаслідок надзвичайних ситуацій у мирний час, та дії засобів ураження в особливий період також використовуються споруди подвійного призначення та найпростіші укриття.

Споруда подвійного призначення - це наземна або підземна споруда, що може бути використана за основним функціональним призначенням і для захисту населення.

Найпростіше укриття - це фортифікаційна споруда, цокольне або підвальне приміщення, що знижує комбіноване ураження людей від небезпечних наслідків надзвичайних ситуацій, а також від дії засобів ураження в особливий період.

Відповідно до вимог ст. 32 Кодексу цивільного захисту України, ДБН В.1.2-4:2006 населення смт. Арбузинка повинно укриватись у захисних спорудах цивільного захисту, а саме:

1. Працівники суб'єктів господарювання, розташованих у зоні можливих руйнувань, небезпечного і значного (сильного) радіоактивного забруднення навколо атомних електростанцій - у протирадіаційних укриттях.

Отже, працівники суб'єктів господарювання даних населених пунктів повинні укриватись у протирадіаційних укриттях.

2. Населення міст, не віднесених до груп цивільного захисту, та інших населених пунктів, а також населення, евакуйоване з міст, віднесених до груп цивільного захисту і зон можливих значних руйнувань - у протирадіаційних укриттях.

Отже, непрацююче населення даних населених пунктів повинно укриватись у протирадіаційних укриттях.

3. Працівники суб'єктів господарювання, віднесених до першої та другої категорій цивільного захисту та розташованих за межами зон можливих значних руйнувань населених пунктів, які продовжують свою діяльність у воєнний час.

Отже, працівники СЛД № 6 РЦТ № 622 повинні укриватись у протирадіаційному укритті.

Технічні вимоги до протирадіаційних укриттів.

Відповідно до додатка 1 до ДБН В 2.2-5-97 укриття населення смт. Арбузинка необхідно здійснювати у протирадіаційних укриттях з характеристиками: група - П-5, коефіцієнт захисту Кз-200. Укриття найбільшої працюючої зміни суб'єктів господарювання в тому числі СЛД № 6 РЦТ № 622 у протирадіаційних укриттях з характеристиками: група - П-5, коефіцієнт захисту Кз-200.

Протирадіаційні укриття повинні забезпечувати захист осіб, що укриваються від впливу іонізуючого випромінювання при радіоактивному забрудненні місцевості і розраховуватись на безперервне перебування у ньому розрахункової кількості осіб протягом 2 діб.

Таблиця 1. Розподіл населення, працюючих та найбільшої працюючої зміни смт. Арбузинка.

Найменування	Існуючий стан			Розрахунковий етап		
	Населення	Працюючі*	Найбільша працююча зміна - НПЗ	Населення	Працюючі*	Найбільша працююча зміна - НПЗ
	тис. осіб	тис. осіб	тис. осіб	тис. осіб	тис. осіб	тис. осіб
Всього по селу	6,375	1,466	1,466	7,015	1,879	1,879

*Вихованці дошкільного навчального закладу та учні загальноосвітніх шкіл включені до показника найбільшої працюючої зміни, так як уражальні чинники радіаційної аварії можуть виникнути під час виховного і навчального процесу.

Таблиця 2. Розрахунок потреби забезпечення протирадіаційними укриттями населення та найбільшої працюючої зміни смт. Арбузинка (існуючий стан).

Найменування	Населення	НПЗ	Потреба ПРУ	Існуючі ПРУ	Потреба ПРУ із врахуванням існуючих
	тис. осіб	тис. осіб	тис. місць	тис. місць	тис. місць
Смт. Арбузинка	6,375	1,466	7,375	3,200	4,175

Таблиця 3. Розрахунок потреби забезпечення протирадіаційними укриттями населення та найбільшої працюючої зміни смт. Арбузинка із врахуванням відновлених існуючих що були частково готові або не готові (розрахунковий етап).

Найменування	Населення	НПЗ	Потреба ПРУ	Існуючі ПРУ (втч реконструйовані)	Потреба ПРУ із врахуванням існуючих (втч реконструйованих)
	тис. осіб	тис. осіб	тис. місць	тис. місць	тис. місць
Смт. Арбузинка	7,015	1,879	8,355	3,200	5,155

Генеральним планом на проектний період не передбачається нове багатоквартирне будівництво, тому реалізація потреби у протирадіаційних укриттях у перспективі може бути досягнута за рахунок реконструкції існуючих житлових будівель, нового промислового будівництва та проведення реконструкції існуючих об'єктів виробничої та комунально — складської зони.

Таблиця 4. Ємність підвальних приміщень для можливої організації протирадіаційних укриттів.

№ з/п	Найменування ділянки	Обсяг житлового фонду (тис. м ²)	Середня поверховість	Площа підвальних приміщень (% від загальної площі у примітці) (тис. м ²)	Потенційна ємність ПРУ у підвальних приміщеннях (0,6 м ² /особу ДБН В.2.2-5:97) (тис. місць)	Ємність існуючих протирадіаційних укриттів у багатоповерхових будинках (тис. місць)	Потенційна ємність ПРУ у підвальних приміщеннях з урахуванням існуючих
1	2	3	4	5	6	7	8
Існуюча багатоповерхова забудова							
1.	Смт. Арбузинка	18,200	2-3	4,55	7,583	1,530	6,053

Питання вирішення використання потенційного резерву підвальних приміщень для організації протирадіаційних укриттів в існуючих багатоповерхових будинках повинно бути вирішено у детальних планах території селища за рахунок уточнення обсягів реконструкції підвалів будинків, які добре збереглись.

Протирадіаційні укриття розміщуються у межах радіусу збору населення, який для смт. Арбузинка складає 1000 м. У разі підвезення населення автомобільним транспортом радіус збору населення можна збільшувати до 5 км.

На промислових підприємствах і у житловій забудові в одній із захисних споруд обладнується пункт управління об'єкта, селища міського типу.

При чисельності працюючої зміни на підприємствах 50 чол. і менше допускається будівництво захисних споруд, які забезпечують укриття НПЗ групи підприємств.

Відповідно до п. 1.8 ДБН В.2.2-5-97 "Будинки і споруди. Захисні споруди цивільного захисту" проектування протирадіаційних укриттів місткістю менше 50 чол. у будинках і спорудах, які заново будуються, не доцільно, менше 5 чол. в існуючих будинках або спорудах.

Потреба у протирадіаційних укриттях для працівників малого підприємництва може бути забезпечена за рахунок захисних споруд, які розміщені у житловій забудові.

Для укриття населення смт. Арбузинка пропонується побудувати, або пристосувати приміщення наступних будівель або будинків під протирадіаційні укриття:

Існуючі будинки та будівлі:

1. Міський клуб — 500 чол.;
2. Територія спортивно-оздоровчих майданчиків — 400 чол.;
3. Сільський клуб — 400 чол.
4. Територія комунальних підприємств (63) — 400 чол.;
5. Адміністративні будівлі — 400 чол.
6. КП Райавтодор — 400 чол.
7. Адміністративні будівлі (на північ від харчосмакової фабрики) — 300 чол.
8. Існуючі багатоповерхові житлові будинки — 6050 чол.

Перспективні будинки та будівлі:

1. Дитячий садок — 2 x 500 чол.;
2. Територія промислових та виробничих підприємств — 2x300 чол.;
3. Спортивний зал — 300 чол.;

4. Аеродром — 300 чол.;

Загальна потенційна ємність проектних протирадіаційних укриттів в існуючих та проектних будівлях складає 11050 чол. (з яких 6050 - потенційна ємність ПРУ у підвалах багатоквартирної забудови), що відповідає розрахунку потреби для смт. Арбузинка.

Розміщення захисних споруд може змінюватись в залежності від етапів та масштабів будівництва на території населених пунктів.

Розташування захисних споруд цивільного захисту позначено на кресленні «Інженерно-технічні заходи цивільного захисту» в зв'язку з їх невеликою кількістю та недоцільністю розроблення окремої схеми розташування захисних споруд.

Згідно з вимогами п.13 статті 32 Кодексу цивільного захисту України захисні споруди цивільного захисту, які перебувають у зонах спостереження атомних електростанцій та призначених для укриття населення під час радіаційних аварій повинні перебувати у постійній готовності до використання за призначенням.

Протирадіаційні укриття можуть використовуватись у мирний час для господарських, культурних і побутових потреб у порядку затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 10.03.2017 № 138.

У разі використання однієї захисної споруди кількома суб'єктами господарювання вони беруть участь в її утриманні відповідно до договорів, укладених з балансоутримувачем захисної споруди.

Захисні споруди можуть використовуватися у мирний час для потреб суб'єкта господарювання за умови приведення їх у готовність до використання за призначенням у строк, визначений паспортом захисної споруди, але не більше 12 годин.

Захисні споруди можуть передаватися у мирний час в оренду для задоволення потреб суб'єкта господарювання із збереженням цільового призначення таких споруд.

Захисні споруди можуть використовуватися для потреб суб'єкта господарювання як:

виробничі приміщення, віднесені в установленому порядку за показником вибухопожежної та пожежної небезпеки до категорій Г і Д, у яких проводяться роботи, не пов'язані з технологічними процесами, внаслідок яких виділяються шкідливі рідини, пари і газу, небезпечні для людей, і які не потребують природного освітлення (крім захисних споруд, розміщених у житлових будинках та у будинках і спорудах громадського призначення);

складські приміщення, віднесені в установленому порядку за показником вибухопожежної та пожежної небезпеки до категорій Г і Д, для зберігання майна і матеріалів (у вбудованих захисних спорудах виключно за наявності окремого входу);

приміщення для розміщення аварійних (ремонтних) та чергових служб;

допоміжні (підсобні) приміщення закладів охорони здоров'я;

гаражі або стоянки автомобілів та автокарів (якщо це передбачено проектом будівництва захисної споруди і не потребує перепланування її основних і допоміжних приміщень);

приміщення для проведення навчальних занять;

заклади культури;

виставкові зали;

приміщення для торгівлі і громадського харчування (магазини, зали їдалень, буфети, кафе тощо);

спортивні приміщення (тири, зали для проведення спортивних занять);

приміщення для побутового обслуговування населення (ательє, пункти прокату, приймальні пункти тощо).

Для вирішення питань щодо укриття населення в захисних спорудах цивільного захисту органи місцевого самоврядування та суб'єкти господарювання завчасно створюють фонд таких споруд.

Фонд захисних споруд — сукупність усіх захисних споруд та інших споруд, що можуть бути використані для укриття населення.

Фонд захисних споруд для працюючих та службовців (найбільшої працюючої зміни) підприємств створюється на території цих підприємств або поблизу них, а для решти населення - у районах житлової забудови.

Створення фонду захисних споруд здійснюється шляхом:

реалізації положень розділів (схем) інженерно-технічних заходів цивільного захисту містобудівної та проектної документації об'єктів будівництва у частині будівництва (пристосування) захисних споруд;

комплексного освоєння підземного простору населених пунктів для розміщення в ньому споруд соціально-побутового, виробничого та господарського призначення, що можуть бути використані для укриття населення як споруди подвійного призначення та найпростіші укриття;

обстеження та взяття на облік підземних і наземних будівель і споруд, гірських та інших виробків і підземних порожнин для встановлення можливості їх використання для укриття населення як споруд подвійного призначення та найпростіших укриттів;

будівництва в особливий період швидкостроюванних захисних споруд та найпростіших укриттів.

Для встановлення можливості використання для укриття населення як споруд подвійного призначення та найпростіших укриттів Арбузинською селищною радою необхідно провести в населеному пункті обстеження підземного простору селища (підвальні, цокольні і перші поверхи об'єктів цивільного і промислового призначення, інші об'єкти, що за своїми технічними характеристиками та захисними властивостями можуть бути використані для укриття населення) та взяття їх на облік у порядку визначеному постановою Кабінету Міністрів України від 10.03.2017 № 138.

7 Пропозиції щодо евакуаційних заходів у межах смт. Арбузинка на особливий період.

7.1 Загальні положення.

Евакуація - організоване виведення чи вивезення із зони надзвичайної ситуації або зони можливого ураження населення, якщо виникає загроза його життю або здоров'ю, а також матеріальних і культурних цінностей, якщо виникає загроза їх пошкодження або знищення.

Залежно від особливостей надзвичайної ситуації встановлюються такі види евакуації:

- 1) обов'язкова;
- 2) загальна або часткова;
- 3) тимчасова або безповоротна.

Рішення про проведення евакуації на місцевому рівні приймають районні державні адміністрації, відповідні органи місцевого самоврядування. На об'єктовому рівні - керівники суб'єктів господарювання.

Безпечний район - це територія, розташована за межами зон можливого руйнування, хімічного та небезпечного радіоактивного забруднення, катастрофічного затоплення, масових лісових і торф'яних пожеж, зон спостереження навколо атомних енергетичних об'єктів, територій потенційно- небезпечної санітарно-епідеміологічної ситуації, а також районів можливих бойових дій, придатна для розміщення та життєдіяльності евакуйованого населення.

У невідкладних випадках керівник робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, а в разі його відсутності - керівник аварійно-рятувальної служби, який першим прибув у зону надзвичайної ситуації, може прийняти рішення про

проведення екстреної евакуації населення із зони надзвичайної ситуації або зони можливого ураження.

Евакуаційні заходи здійснюються згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2013 р. № 841 «Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій» та наказу МВС України 10.07.2017р. № 579 «Про затвердження методики планування заходів евакуації».

Відповідно до п. 6 ст. 33 Кодексу цивільного захисту України обов'язкова евакуація населення проводиться у разі виникнення загрози:

- 1) аварій з викидом радіоактивних та небезпечних хімічних речовин;
- 2) катастрофічного затоплення місцевості;
- 3) масових лісових і торф'яних пожеж, землетрусів, зсувів, інших геологічних та гідрогеологічних явищ і процесів;
- 4) збройних конфліктів (з районів можливих бойових дій у безпечні райони, які визначаються Міністерством оборони України на особливий період).

7.2 Основні пропозиції щодо організації евакуаційних заходів населення смт. Арбузинка.

Згідно з п. 6 ст. 33 Кодексу цивільного захисту України, постановою Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2013 р. № 841 «Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій», та враховуючи результати зонування території за вимогами цивільного захисту, усе населення смт. Арбузинка підлягає обов'язковій евакуації у безпечні райони, так як територія населеного пункту потрапляє до зони можливого небезпечного радіоактивного забруднення на ВП «Южноукраїнська АЕС» НАЕК «Енергоатом».

Безпечними районами для евакуації населення смт. Арбузинка із зони можливого небезпечного радіоактивного забруднення є території та населені пункти, що знаходяться за межею цієї зони.

Згідно з планом евакуації Арбузинського району та Миколаївської області безпечним населеним пунктом, що приймає еваконаселення смт. Арбузинка визначено м. Новий Буг.

Збірними пунктами евакуації населення визначається будинок культури сільської ради (ЗПЕ № 1,2), аграрний ліцей (ЗПЕ № 3).

Маршрут евакуації населення - маршрут № 13 (до ППЕ №8) Арбузинка - Братське — Новоолександрівка.

Магістралі сталого функціонування та вулично-дорожня мережа смт. Арбузинка забезпечують можливість виходу населення із зон ураження не менш, ніж за двома напрямками.

Система доріг смт. Арбузинка та Арбузинського району є достатньо збалансованою і може забезпечити проведення, у разі необхідності, евакуаційних заходів.

Як додатковий засіб захисту евакуйованого населення, відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 19.08.2002 № 1200, необхідно використовувати під час евакуації засоби індивідуального захисту органів дихання (респіратор), які відповідають вимогам Стандарту МНС України СОУ МНС 75.2-00013528-002:2010 «Фільтрувальні засоби індивідуального захисту органів дихання населення у надзвичайних ситуаціях».

8. Забезпечення оповіщення населення.

Оповіщення населення смт. Арбузинка організовується відповідно до «Положення про організацію оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій та зв'язку у сфері цивільного захисту», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2017 р. №733.

Оповіщення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій організовується з урахуванням структури державного управління в Україні, максимально прогнозованого характеру і рівня надзвичайних ситуацій. Оповіщення може здійснюватися як централізовано, так і децентралізовано.

За рівнями системи оповіщення поділяються на загальнодержавну автоматизовану систему централізованого оповіщення, територіальні автоматизовані системи централізованого оповіщення, місцеві автоматизовані системи централізованого оповіщення, а також спеціальні, локальні та об'єктові системи оповіщення.

В Миколаївській області функціонує територіальна автоматизована система централізованого оповіщення, яка забезпечує прийом сигналів та інформації від загальнодержавної автоматизованої системи централізованого оповіщення, оповіщення осіб керівного складу місцевих органів виконавчої влади, а також органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, органів управління та сил цивільного захисту і населення через місцеві автоматизовані системи централізованого оповіщення та інші системи оповіщення у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій.

У Арбузинському районі створена та функціонує місцева автоматизована система централізованого оповіщення, яка забезпечує прийом сигналів і повідомлень від відповідної територіальної автоматизованої системи централізованого оповіщення та здійснення оповіщення відповідних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, підприємств, де функціонують спеціальні, локальні або об'єктові системи оповіщення, установ, організацій, місць масового перебування людей, сил цивільного захисту та населення у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій.

Місцева автоматизована система оповіщення Арбузинського району потребує модернізації у зв'язку з її малоефективністю та застарілістю.

Проектування та реконструкція місцевих автоматизованих систем централізованого оповіщення здійснюються згідно із законодавством на підставі рішень місцевих органів виконавчої влади (органів місцевого самоврядування) за погодженням з територіальним органом ДСНС.

Об'єктові системи оповіщення створюються і функціонують на об'єктах підвищеної небезпеки, об'єктах з масовим перебуванням людей, в інтернатних закладах (для дітей, осіб з фізичними, психічними, інтелектуальними та сенсорними порушеннями, осіб похилого віку), закладах охорони здоров'я, які мають ліжковий фонд, пенітенціарних установах, на підприємствах, в установах і організаціях УТОСу та УТОГу, на інших підприємствах, в установах і організаціях, що надають послуги особам з інвалідністю та маломобільним групам населення, визначених місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування, або за місцем роботи зазначених осіб, на промислових підприємствах, вузлових залізничних станціях, у шахтах, місцях збереження небезпечних речовин, на яких зона можливого ураження у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій не поширюється за їх територію.

Між об'єктами, де функціонують спеціальні, локальні та об'єктові системи оповіщення, та оперативно-черговою (черговою) службою місцевих органів виконавчої влади (органів місцевого самоврядування) керівником об'єкта організовується безпосередній телефонний зв'язок.

Доведення сигналів, повідомлень про загрозу виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій до населення, а також інформування здійснюється:

через ПАТ “Національна суспільна телерадіокомпанія України”, державні і публічні телерадіокомпанії, комунальні, громадські та інші телерадіоорганізації незалежно від форми власності з використанням їх телемереж та мереж ефірного радіомовлення (із супроводженням інформації жестовою мовою та/або субтитруванням, якщо вона є голосовою, і аудіокоментуванням, якщо вона є візуальною);

через операторів телекомунікацій із залученням телекомунікаційних мереж загального користування (телефонний зв'язок, текстові повідомлення);

через Інтернет-ресурси (сайти, соціальні мережі).

Для передачі сигналів та повідомлень оповіщення використовуються сигнально-гучномовні пристрої, у тому числі встановлені на транспортних засобах, що залучаються для оповіщення, електронні інформаційні табло, електросирени та інші технічні засоби.

Під час оповіщення населення смт. Арбузинка необхідно передбачати обов'язкове доведення сигналів і повідомлень до осіб з фізичними, психічними, інтелектуальними та сенсорними порушеннями, закладів охорони здоров'я, які мають ліжковий фонд.

Для привернення уваги перед доведенням інформації до населення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайної ситуації передається попереджувальний сигнал “Увага всім”, а саме: уривчасте звучання електросирен, часті гудки транспорту, зокрема у запису мережами радіомовлення та через вуличні гучномовні пристрої.

Арбузинською селищною радою, підприємствами, установами і організаціями смт. Арбузинка, власниками об'єктів з масовим перебуванням людей повинні встановлюватись у населених пунктах, на підприємствах, в установах і організаціях, у місцях масового перебування людей сигнально-гучномовні пристрої, електронні інформаційні табло, а також у службових і виробничих приміщеннях радіотрансляційні точки для передачі інформації з питань цивільного захисту (школа, дитячий садок, фельдшерсько-акушерський пункт, клуб, будівля сільської ради, універсальний спортивний майданчик).

На території смт. Арбузинка знаходиться 2 працездатні сирени С-40, по вул. Учительська, 38 та вул. Шевченка, 202. Також, знаходяться 2 працездатних гучномовця. Зазначені сирени та гучномовці не забезпечують 100 % оповіщення населення смт. Арбузинка, тому місцева система оповіщення населення потребує модернізації.

Система оповіщення населення смт. Арбузинка у повному обсязі проробляється у спеціалізованій роботі, яка не входить до складу генплану. У завершеному вигляді система оповіщення виконується на стадіях «проект» та «робочі креслення» або «робочий проект» згідно із окремим завданням на проектування визначеної території.

Проектом будівництва автоматизованої системи централізованого оповіщення повинні передбачатися заходи щодо резервування каналів та ліній зв'язку (у тому числі безпроводового) для здійснення управління технічними засобами оповіщення.

9. Забезпечення сталого функціонування інженерно-транспортної інфраструктури смт. Арбузинка.

До складових сталого функціонування інженерно-транспортної інфраструктури населеного пункту на особливий період відносяться: транспортна інфраструктура, система водопостачання та водовидведення, електропостачання, газопостачання, теплопостачання, мереж зв'язку (телефонний зв'язок, мережі радіомовлення, телебачення, мережі інтернету).

Сталість транспортної інфраструктури забезпечується, в першу чергу, визначенням мережі магістралей сталого функціонування (див. п. 4.2).

Особливі вимоги до інженерно-транспортної інфраструктури, визначені в розділі 4 ДБН В.1.2-4:2006, до смт. Арбузинка не застосовуються, так як цей населений пункт не має групи з цивільного захисту.

Проектні рішення стосовно функціонування інженерно-транспортної інфраструктури смт. Арбузинка викладені у пояснювальній записці генерального плану (див. пункт 3.4).

Проектні рішення стосовно протипожежних заходів у смт. Арбузинка викладені у пояснювальній записці генерального плану (див. пункт 3.1, 35).

10. Гідротехнічні заходи на особливий період.

З метою захисту навколишнього середовища та поліпшення екологічної ситуації на території смт Арбузинка: від річки Арбузинка (по класифікації відноситься до малих річок України), згідно Водного Кодексу України, встановлена прибережно-захисна смуга 25 м, та, зараз, водоохоронна зона 50 м. Пропонується збільшення меж водоохоронної зони на ставках-водосховищах до 100 м; також розширення водоохоронної зони в деяких пологіх місцях заплави р. Арбузинка до 100 м.

Від приток-струмків та пересихаючих русел по балкам, обов'язково треба встановити прибережну захисну зону, що співпадає з водоохоронною зоною завширшки 15 м від русел. Треба суворо запобігати будь-якої забудові (крім гідротехнічних споруд та благоустрою) в межах прибережно-захисних зон не тільки р. Арбузинка та ставків, але і приток-струмків постійних, або тимчасових.

11. Основні техніко-економічні показники розділу ІТЗ ЦЗ.

Основні техніко-економічні показники розділу ІТЗ ЦЗ наведені в таблиці 5.

Таблиця 5. Основні техніко-економічні показники розділу ІТЗ ЦЗ (ЦО) на особливий період у складі генерального плану смт. Арбузинка.

№ з/п	Найменування показника	Величина показника	Джерело інформації
1	Існуючі сховища (тис. осіб)	-	Завдання на проектування
2	Існуючі ПРУ (тис. осіб)	3,200	Завдання на проектування
Розміщення існуючих сховищ у зонах можливого хімічного забруднення від аміакопроводу та магістралей залізниці			
	У першій зоні можливого хімічного забруднення від ХНО знаходяться існуючі сховища:		
3	кількість сховищ (одиниць)	-	Завдання на проектування

4	загальна ємність (осіб)	-	
	У другій зоні можливого хімічного забруднення від ХНО знаходяться існуючі сховища:		
5	кількість сховищ (одиниць)	-	
6	загальна ємність (осіб)	-	
	У третій зоні можливого хімічного забруднення від ХНО знаходяться існуючі сховища:		
7	кількість сховищ (одиниць)	-	
8	загальна ємність (осіб)	-	
	Всього по зонах (існуючих сховищ):		
9	кількість сховищ (одиниць)	-	
10	загальна ємність (осіб)	-	
	Розміщення існуючих ПРУ у зонах можливого хімічного забруднення від аміакопроводу та магістралей залізниці		
№ з/п	Найменування показника	Величина показника	Джерело інформації
	Розміщення існуючих ПРУ у зонах можливого хімічного забруднення від аміакопроводу та магістралей залізниці		
	У першій зоні можливого хімічного забруднення від ХНО знаходяться існуючі ПРУ:		Завдання на проектування
11	кількість ПРУ (одиниць)	-	
12	загальна ємність (осіб)	-	
	У другій зоні можливого хімічного забруднення від ХНО знаходяться існуючі ПРУ:		
13	кількість ПРУ (одиниць)	-	
14	загальна ємність (осіб)	-	
	У третій зоні можливого хімічного забруднення від ХНО знаходяться існуючі ПРУ:		
15	кількість ПРУ (одиниць)	-	
16	загальна ємність (осіб)	-	
	Всього по зонах (існуючих ПРУ):	-	
17	кількість ПРУ (одиниць)	-	
18	загальна ємність (осіб)	-	
	Потреба щодо забезпечення протирадіаційними укриттями населення та найбільшої працюючої зміни села (розрах. етап)		
19	Населення села (тис. осіб)	7,015	Таблиця 1

20	Найбільша працююча зміна (оціночно) (тис. осіб)	1,879	Таблиця 1
21	Існуючі придатні (для розрахунку) ПРУ (тис. Осіб)	3,200	Таблиця 3
22	Потреба у ПРУ із врахуванням існуючих (тис. осіб)	5,155	Таблиця 3
23	Потенційна ємність ПРУ у підвальних приміщеннях існуючого багатоквартирної забудови на перспективу (тис. осіб)	6,050	п. 6.2
24	Орієнтовний реальний обсяг використання потенціалу можливого будівництва ПРУ у підвальних приміщеннях нового багатоквартирного будівництва у місті на перспективу	-	п. 6.2
Оцінка розміщення потенційних ПРУ, які можуть бути побудовані у підвальних приміщеннях нового багатоквартирного будівництва у селі на розрахунковий етап по відношенню до зон можливого хімічного забруднення			
26	У першій зоні можливого хімічного забруднення від ХНО знаходяться потенційні сховища (тис.осіб)	-	п. 6.2
27	У другій зоні можливого хімічного забруднення від ХНО знаходяться потенційні сховища (тис.осіб)	-	п. 6.2
28	У третій зоні можливого хімічного забруднення від ХНО знаходяться потенційні ПРУ (тис.осіб)	-	п. 6.2
29	Всього по зонах потенційні ПРУ (тис.осіб)	-	п. 6.2
Основні оціночні параметри містобудівної моделі найбільших зон можливого небезпечного хімічного забруднення у місті від аміакопроводу та магістралей залізниці			
30	У першій зоні можливого хімічного забруднення від ХНО знаходиться населення (тис.осіб)	-	п. 3
31	У другій зоні можливого хімічного забруднення від ХНО знаходиться населення (тис. осіб)	-	п. 3
32	У третій зоні можливого хімічного забруднення від ХНО знаходиться населення (тис. осіб)	-	п. 3

33	Всього по зонах населення (тис. осіб)	-	п. 3
	Орієнтовна оцінка потреби у кількості сховищ, обладнаних протихімічним захистом із зазначенням режиму готовності сховищ у разі виникнення надзвичайної ситуації на ХНО		
34	Ємність сховищ, які обладнуються трьома режимами фільтровентиляції із постійною готовністю (перша зона) (тис.осіб)	-	п. 6.2
35	Ємність сховищ, які обладнуються трьома режимами фільтровентиляції із законсервованим режимом готовності - приведення у стан готовності за 10-15 хв. (друга зона) (тис.осіб)	-	п. 6.2
	Можливі масштаби евакуації населення за комплексною містобудівною моделлю формування надзвичайних ситуацій на мирний час		
36	<i>I узагальнений рівень:</i> надзвичайна ситуація виникає на двох найбільших точкових ХНО. Загальна чисельність населення під впливом надзвичайних ситуацій (тис.осіб)	-	п. 7
37	<i>II узагальнений рівень:</i> надзвичайна ситуація виникає одночасно на всіх точкових ХНО. Загальна чисельність населення під впливом надзвичайних ситуацій (тис.осіб)	-	п. 7
38	Загальна чисельність населення під впливом вищезазначених та додаткових надзвичайних ситуацій (тис.осіб)	6,375/7,015	п. 7
39	<i>III узагальнений рівень:</i> надзвичайна ситуація виникає одночасно на всіх точкових та лінійних ХНО. Загальна чисельність населення під впливом надзвичайних ситуацій (перша зона), в тому числі додаткових (тис.осіб)	-	п. 7
	Об'єкти впливу на функціонування магістралей сталого функціонування		
40	ХНО у 100-метровій зоні від магістралей сталого функціонування (одиниць)	-	Завдання на проектування п. 4.2

41	ПНО (без ХНО та АЗС, АГЗП, АГЗС, АЗК, ЛГНСК) (одиниць)	-	
42	Магістралі сталого функціонування, на яких розміщені АЗС, АГЗП, АГЗС, АЗК, АГНСК: (одиниць)	1	
43	Загальна кількість АЗС, АГЗП, АГЗС, АЗК, АГНСК на магістралях сталого функціонування (одиниць)	3	